

Farvand med Miner. Jeg gør i denne Anledning opmærksom paa, at Dagen før det ærede Medlem som Forsvarsminister gav Ordre til at udlægge Miner i Store Bælt, udstedte hans Kollega Udenrigsministeren, Erik Scavenius — jeg tænker, han gjorde det paa Ministeriets Vegne og med det ærede Medlems Billigelse og Vidende — en Tilkendegivelse af, at Ministeriet henholdt sig til en kongelig Forordning, der blev udstedt den 20. December 1912, den Gang jeg endnu var Forsvarsminister. Men Dagen derpaa gav det ærede Medlem Hr. P. Munch som Forsvarsminister Ordre til at udlægge Miner i Store Bælt. Det var en pludselig Forandring. Den ministerielle Kundgørelse, der blev udstedt om Neutralitetsforholdene i Danmark den 4. August 1914, henviste til, hvad der stod i Forordningen af 20. December 1912, og i denne Forordning stod der jo, at i den Del af det danske Søterritorium i Kattegat, Skagerak, Store Bælt og Lille Bælt, der falder ind under de naturlige Trafikveje mellem Nordøen og Østersøen, kan kun Havne og Havneindløb henregnes til indre danske Farvande.

Naar det ærede Medlem Hr. P. Munch i sin Kritik af mine Udtalelser ved denne Sags Forelæggelse beklager sig over, at jeg ikke har ledsaget de foreliggende Forslag med Anmærkninger, saa skal jeg dertil bemærke, at det er jo ikke Ministeriet som saadant, der har udarbejdet Forslagene. Der er den Forskel paa disse Forslag her og almindelige Lovforslag, at disse sidstnævnte udarbejdes af Regeringen og fremlægges af den vedkommende Minister; men her var jo nedsat en Forsvarskommission i 1919, og dens Opgave var at fremsætte Forslag til en Ordning af vort Forsvarsvæsen, og det er de Lovforslag, jeg modtog fra Forsvarskommissionen, og som Venstre har givet sin Tilslutning, som jeg har sendt til Rigsdagen, og som foreligger her, og derfor fandt jeg mig ikke foranlediget til at fremsætte Anmærkninger til disse Forslag. Der er jo vedføjet Forslagene Bemærkninger fra Forslagsstillerne, og tilstrækkelige Oplysninger om de enkelte Bestemmelser i Paragrafferne, baade hvad angaar Hærloven og Søværnsloven, findes i de Indstillinger, som jeg har modtaget fra Forsvarskommissionen. Og saaledes har jeg ikke fundet mig foranlediget til at sinke Forslagets Oversendelse til Rigsdagen ved at fremsætte nogle almindelige Bemærkninger fra Ministeriets Side.

Det ærede Medlem Hr. P. Munch var ogsaa utilfreds med mine Udtalelser ved Forelæggelsen af de militære Lovforslag her

i dette Ting og sagde, at jeg havde givet Forbundspagten en „vitterlig urigtig Karakter“ og i mine Udtalelser ikke været i Overensstemmelse med Statsminister Neergaard. Deri tager det ærede Medlem fejl. Den højtærede Statsminister sad her ved min Side og hørte, hvad jeg sagde ved Lovforslagenes Forelæggelse, og den højtærede Statsminister har efterset mine Udtalelser efter Fortrykket, der nu foreligger. Da jeg hørte det ærede Medlems Kritik af mine Udtalelser, idet han fremholdt dem, som om der var en Uoverensstemmelse mellem Statsministeren og mig, har jeg spurgt Statsministeren, om der var nogle Udtalelser i min Forelæggelsestale, som han misbilligede, eller Punkter, hvor han havde den anden Opfattelse. Dertil har Ministeren sagt, at han var fuldstændig enig med mig. Dette være sagt til Trøst for det ærede Medlem og hans Forsøg paa at ville tilkendegive en Modsætning mellem Statsministeren og mig. Det er ikke lykkedes, thi min Forelæggelsestale gik netop ud paa, at vi skal tage Sigte paa at opfylde de Forpligtelser, der paahviler os i Henhold til Neutralitetskonventionen af 1907 og Folkeforbundspagten, men ikke ud fra den Fortolkning, som det ærede Medlem gav af disse internationale Aftaler, derimod i Overensstemmelse med den Maade, hvorpaa disse Forpligtelser er varetaget af de suveræne neutrale Stater under Verdenskrigen, og saaledes som ledende Statsmænd i de betydelige Stater i Europa opfatter Rækkevidden af disse Forpligtelser. Det har jo ikke saa lidt mere Interesse, hvad der er sagt af disse Statsmænd, end hvad det ærede Medlem Hr. P. Munch mener, hvor meget Hensyn jeg ellers i øvrigt tager til hans Viden og Indsigt i disse Forhold. Forbundstraktatens Bestemmelser vedrørende Forpligtelsen til at deltage i Forbundsaktioner har som bekendt været meget omstridt, men jeg finder Anledning til at minde om, at under Rigsdagens Forhandlinger i Folketinget i 1920 udtalte den daværende radikale Udenrigsminister angaaende en eventuel Henstilling fra Folkeforbundsraadet om Deltagelse i fælles Aktioner med militære Midler, at Tilstanden under en saadan Situation ikke vilde være meget forskellig, enten man var indenfor eller udenfor Forbundet. Man vilde med andre Ord være nødt til at rette sig efter Henstillingen. Naar Talen er om, at vi fra vor Side, og det var ogsaa det, jeg hævdede den Dag, jeg forelagde Lovforslagene, ønsker det danske Militærvæsen indrettet saaledes, at det faar Karakteren af et effektivt Værn og ikke indskrænkes til